

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/260/2021
Identifikačné číslo spisu: 6117204627
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6117204627.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, zastúpeného splnomocnencom URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovanej I. V. - C., bytom a miestom podnikania L. L., N. XXX/X, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej splnomocnencom Lion Law Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Komenského 14A, IČO: 36 862 461, o náhradu škody 44.443,06 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14 C 19/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. septembra 2020 sp. zn. 16 Co 148/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 24. apríla 2019 č. k. 14 C 19/2017 - 244 konanie v časti sumy 6.200 eur zastavil (I. výrok), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 16.783,06 eur v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku (II. výrok) a vo zvyšku žalobu zamietol (III. výrok). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 420 ods. 1 a 3, § 441 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

1.1. Okresný súd mal nesporne preukázané, že žalovaná bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 3T/70/2015-954 z 27. 02. 2016 právoplatne odsúdená za zločin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku, kde bol poškodený žalobca na tom skutkovom základe, že ako externá účtovníčka žalobcu ako podnikateľského subjektu v období od 13. 01. 2010 do 14. 04. 2014 uskutočňovala z bankových účtov patriacich žalobcovi, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v M. a v L. č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, bez vedomia ich majiteľa úhrady v prospech bankových účtov vedených v L. č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX a v S., č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorých jedinou majiteľkou a disponentom je žalovaná, čím spôsobila

žalobcovi ako podnikateľskému subjektu škodu vo výške 44.443,06 eur. Spornou bola výška škody, ktorú uplatnil žalobca, oprávnenosť súm, uvádzaných žalovanou na započítanie a spoluzavinenie žalobcu. Súd vychádzal zo skutkovej vety trestného rozsudku, z ktorého vyplýva, že prevody z účtov žalobcu na účty žalovanej boli uskutočnené bez súhlasu žalobcu. Z toho dôvodu súd nepristúpil k zníženiu náhrady škody podľa § 441 OZ.

1.2. Trestný rozsudok bol pri vyčíslení škody odôvodnený znaleckým posudkom č. 34/2015 zo 17. 07. 2015 znalkyne X. Y., ktorý nemal za úlohu zistiť vzniknutú škodu. Trestný súd odkázal žalobcu s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie z dôvodu, že žalovaná poskytla žalobcovi finančné prostriedky prevyšujúce uplatnený nárok a je potrebné vykonať dokazovanie ohľadom rozsahu vrátených finančných prostriedkov žalobcovi. Aj z uvedeného vyplývalo, že škoda ustálená v trestnom konaní je v konaní o žalobnom nároku sporná. Žalovaná preukázateľne uhradila na účet žalobcu 06. 02. 2012 sumu 5.600,- eur a ďalej tvrdila, že na účet žalobcu dňa 28. 12. 2013 uhradila sumu 15.000,- eur, ktorú predtým, ten istý deň, vybrala zo svojho účtu v hotovosti. Uvedené úhrady na účet žalobcu síce neboli vyhodnotené znalkyňou Y. ako vrátenie resp. poskytnutie pôžičky, ale poskytnutie týchto súm žalobcovi zo strany žalovanej bolo preukázané. Žalovanej priznal aj odmenu, ktorú si účtovala za mesiac máj 2014 v sume 840,- eur (nie však za mesiac apríl), hoci žalobca vyúčtovanie odmeny za mesiace apríl a máj 2014 žalovanej vrátil po zistení, že uskutočňovala z jeho účtov nelegálne prevody. O uvedené sumy okresný súd znížil zistenú škodu a zistený rozdiel jej uložil zaplatiť (38.223,06 - 5.600 - 15.000 - 840). Žalovaná bola v konaní úspešnejšia a po zarátaní pomeru úspechu žalobcu má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nárok na náhradu trov v rozsahu 24 %.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu a žalovanej rozsudkom zo 17. septembra 2020 sp. zn. 16 Co 148/2019 návrh žalovanej na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ CSP zamietol, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vo výroku, ktorým súd konanie sčasti sumy 6.200,- eur zastavil, zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

2.1. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na zistení, že v období od 13. 01. 2010 do 14. 04. 2014 žalovaná uskutočňovala z bankových účtov patriacich žalobcovi, bez vedomia žalobcu, ako ich majiteľa úhrady v prospech bankových účtov, ktorých jedinou majiteľkou a disponentom je žalovaná. Žalobca namietal započítanie pohľadávok žalovanej s odôvodnením, že mu nemôže byť na ujmu konanie žalovanej, ktorá bola oprávnená robiť operácie na jeho účte a že odpočítaná suma 20.600,- eur nebola okresným súdom nijako vyhodnotená. V tej súvislosti vzniesol námietku premlčania na vydanie prijatého plnenia, ktoré mohlo byť plnením z bezdôvodného obohatenia. Odvolanie žalobcu nebolo podľa odvolacieho súdu dôvodné. Žalobca popieral nároky žalobkyne, ktoré boli zohľadnené v rámci vzájomných plnení za posudzované obdobie, ale sám tieto reálne úhrady žalovanej na účet žalobcu nespochybnil. Žalobca nespochybnil tvrdenie žalovanej o účele platby ako pôžičky. Žalobca mal vedomosť o postupoch žalovanej pri vedení svojho účtovníctva, keď bolo preukázané, že pri niektorých platbách bola z jeho strany uhrádzaná iba daňová povinnosť. Iný účel úhrad, ktoré okresný súd zohľadnil na započítanie proti nároku žalobcu žalobca hodnoverne nevysvetlil.

2.2. Právny vzťah žalobcu a žalovanej má zmluvný základ, na ktorom žalovaná vykonávala účtovníctvo pre žalobcu a disponovala s účtom žalobcu. V súvislosti s námietkou premlčania vydania, resp. započítania úhrad žalovanej ako jej plnenia na účet žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia odvolací súd uviedol, že ide o novoty uplatnené v odvolacom konaní, na ktoré podľa § 366 CSP neprihliadol. Žalobcovi pripomenul, že práve z dôvodu obhajoby žalovanej v trestnom konaní bol odkázaný s nárokom na občianskoprávne konanie. Žalobca mal z toho dôvodu možnosť poprieť nároky a použiť námietku premlčania už na súde prvej inštancie. Navyše žalobca nevysvetlil, ako zo zmluvného vzťahu so žalovanou mohlo vzniknúť plnenie, ktoré by mohlo byť bezdôvodným obohatením. Ani odvolanie žalovanej nebolo podľa odvolacieho súdu dôvodné. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní nebol úspešný žalobca ani žalovaná a preto žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorým sa domáhal zrušenia rozsudku odvolacieho súdu i rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie. Dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom odkazujúc na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keď mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Poukázal na rozhodnutia odvolacieho súdu sp.zn. 5Cdo/238/2010 a 3Cdo/325/2009, v zmysle ktorých pri zmluve o pôžičke podľa § 657 OZ z obsahu zmluvy musí vyplynúť povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí) a tiež, keďže táto zmluva je reálnou zmluvou, k jej uzavretiu zákon vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Poukázal tiež na rozhodnutie sp.zn. 4Cdo/13/2009 o negatívnej dôkaznej teórii, podľa ktorej od žalobcu nemožno požadovať, aby preukázal, že mu žalovaný ešte nevrátil požičané peniaze. Dovolateľ vidí nesprávne právne posúdenie súdmi nižších inštancií vo vyhodnotení unesenia dôkazného bremena ohľadne poskytnutia pôžičky a výsledkov hodnotenia dôkazov, kedy súdy považovali za unesené dôkazné bremeno žalovanej ohľadne existencie pôžičky, pričom samotná žalovaná viedla účtovníctvo žalobcu a znalecký posudok K. Y. žiadnu pôžičku v účtovníctve žalobcu nezistil, žalobca jej existenciu rozporoval. Dovolateľ poukázal na to, že žalovaná bola v trestnom konaní právoplatne odsúdená, dopustila sa porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a), b) Trestného zákona, keďže ako účtovníčka vykonávajúca svoju činnosť za odplatu pre žalobcu sa na jeho úkor obohatila. V tomto dovolateľ zároveň vidí konanie v rozpore s dobrými mravmi, keďže žalovaná ho nikdy o nejakej pôžičke ani neupovedomila, ani žiadne nároky neuplatnila skôr, neevidencia pôžičky v účtovníctve žalobcu je priamym dôkazom jej neexistencie. Dovolateľ poukázal na skutkové okolnosti vyplývajúce z trestného konania voči žalovanej, v ktorom vystupoval ako poškodený a v ktorom bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces. Tvrdenia žalovanej o existencii pôžičky považuje za účelové a nepreukázané, konštatovanie existencie pôžičky nie je na mieste, žalovaná nepreukázala žiadnu pohľadávku spôsobilú na započítanie. Dovolateľ zároveň vzniesol námietku premlčania voči takejto pohľadávke žalovanej.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu považovala dovolanie žalobcu za neprípustné, navrhla ho preto odmietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania. Podľa žalovanej je dovolanie žalobcu zmätočné, bez preskúmateľného a zrozumiteľného vymedzenia právnej otázky, obsahom dovolania je skôr polemika so skutkovými zisteniami odvolacieho súdu. Dovolateľ uplatnil totožnú argumentáciu, ktorú ako nedôvodnú posúdil už odvolací súd. Podľa žalovanej je rozhodujúce, že z jej strany boli preukázané hotovostné vklady na účet žalobcu v sumách 15.000,- eur a 5.600,- eur, odôvodňujúce započítanie proti uplatnenému nároku žalobcu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobcovia, v neprospech ktorých bolo rozhodnuté, zastúpení v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba ako neprípustné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017, 9 Cdo /72/2020).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie,

patri do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017, 9Cdo/72/2020).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017, 9 Cdo /72/2020).

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania.

10. Vyššie naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

11. Vzhľadom na uvedené pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či prípustnosť dovolania žalobcu vyplýva z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ako ho označil dovolateľ, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

12. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (por. sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017, 9 Cdo/72/2020).

13. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

14. Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) alebo otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii alebo interpretácii procesných ustanovení). Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí

odvolacieho súdu.

15. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. a/ CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

16. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, pričom formuloval dve právne otázky - otázku podmienok uzavretia zmluvy o pôžičke a otázku unesenia dôkazného bremena. Ako prvú otázku vymedzil otázku výkladu ust. § 657 OZ upravujúceho zmluvu o pôžičke, s odkazom na rozhodnutia dovolacieho súdu sp.zn. 5Cdo/238/2010 a 3Cdo/325/2009. Takto žalobcom zadefinovaná právna otázka by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo odvolaniu žalobcu vyhovené a potvrdené ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie.

17. Z obsahu rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorého závermi sa stotožnil aj odvolací súd a ako vecne správny ho potvrdil, je jednoznačne zrejmé, že v dovolateľom namietanej zamietajúcej časti, súdy vychádzali z výsledkov vykonaného dokazovania a z neho vyplývajúceho skutkového záveru, že žalovaná preukázala, že žalobcovi poskytla finančné plnenia vo výške 20.600,- eur, keď žalovaná preukázateľne uhradila na účet žalobcu 06. 02. 2012 sumu 5.600,- eur (detail obratu č.l. 45) a na účet žalobcu v L. dňa 28. 12. 2013 vložila sumu 15.000,- eur (vkladový lístok v znaleckom posudku č. 34/2015 znalkyne K. X. Y.). Súd prvej inštancie uzavrel, že uvedené úhrady na účet žalobcu síce neboli vyhodnotené znalkyňou Y. ako vrátenie resp. poskytnutie pôžičky, ale poskytnutie týchto súm žalobcovi zo strany žalovanej bolo preukázané. Odvolací súd považoval odvolacie námietky žalobcu v tejto časti ako nedôvodné, keď žalobca síce popieral nároky žalovanej, ktoré boli zohľadnené v rámci vzájomných plnení za posudzované obdobie, ale sám tieto reálne úhrady žalovanej na účet žalobcu nespochybnil. Súdy nižších inštancií teda v dovolaní namietanej zamietajúcej časti nevychádzali z právneho posúdenia zmluvy o pôžičke, ale vychádzali zo skutkového záveru, že v tejto časti žalovaná preukázala finančné plnenie v prospech žalobcu.

18. Dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 8 Cdo 115/2017, 8 Cdo 140/2018, 4 Cdo 38/2019) vysvetlil, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovení § 421 ods. 1 OSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, teda bremeno procesnej zodpovednosti za to, že v civilnom spore bude môcť súd pre dostatok potrebných skutkových poznatkov rozhodnúť v prospech strany. Významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 CSP je to, že ide o právnu otázku. Aj za účinnosti CSP je opodstatnené konštatovanie, že právna otázka je otázka významná nielen pre tú-ktorú prejednávajúcu právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky a judikátornej činnosti najvyššieho súdu, úlohou ktorého je zjednocovať rozhodovanie všeobecných súdov (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Je to dané zámerom, aby sa vyriešením takejto otázky prispelo k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Posúdenie otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade (v každom jednotlivom civilnom sporovom konaní) na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych a v iných prípadoch sa spravidla už nevyskytujúcich skutkových okolnostiach, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné.

19. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním a prejavuje sa vo výsledku sporu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku náležite uviedol, na základe akých skutočností dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, čo malo v danej veci za následok zamietnutie žaloby. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu

vyčítať pochybenia, a preto ani nemožno polemizovať s jeho závermi, ktoré žalobca namieta v dovolaní.

20. Právnou otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka, kto je v danom spore nositeľom dôkazného bremena. Pre zodpovedanie tejto otázky je totiž rozhodujúca hmotnoprávna úprava vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo alebo povinnosť žalovaného. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti ním tvrdených skutočností, zakladajúcich ním tvrdené právo. Na druhej strane žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ak jeho existenciu žalobca preukázal (tak napr. rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 256/2012, 8 Cdo 140/2018).

21. Dôvodom čiastočného zamietnutia žaloby žalobcu nebola aplikácia ust. § 657 OZ v predmetnej veci a ani aplikácia tzv. negatívnej dôkaznej teórie, ale záver súdov nižších inštancií o unesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena strán sporu. Dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP tak naformuloval otázky, z formulácie ktorých bolo zjavné, že nimi spochybňuje vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom, ktoré ho viedli k záveru, že žalobca svoj nárok preukázal iba čiastočne. Dovolací súd však nie je treťou inštanciou, a preto sa pred ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/8/2020, 9Cdo/216/2021).

22. Najvyšší súd na základe uvedeného, dovolanie žalobcu, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f/ CSP), odmietol.

23. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.